

و امرم شوری بینم

اعلاى دين

تخليص وطن

وقلا ابى

۱۳۱۴ سر

(شورای امت)

نومرو ۱۸

سنة ۲

آبونه بدلى : هرير ايچون سه لکى آلتش غروشدر .

(بازار ايرتسى کونلرى نثر اولتور)

آدره سمز :

داخلده بولنان ارباب غيرت و حيته نثر و تعميني
تعهد اينديکي حالده مجاناً ده کوندريلور .

نه ممکن ظلم ايله بيداد ايله احاي حريت
چاليش ادراکي قالدیر مقتدره ک آدميتدن

قانون اساسى

صندوق البوسته نمرة « ۳۳۰ » مصر القاهرة .

CANOUN-I-ESSASSI

BOITE SPECIALE

N 330

CAIRE, EGYPT.

کال

مدیر مسئولی :

نسخه سی (۱) غروشدر

ص . جمال

۲ صفر سنة ۱۳۱۶

عثمانلى اتحاد و ترقى جمعيتك مروج افكاريدر

۱۰ حزيران سنة ۱۳۱۴

﴿ یمن قیامی ﴾

یمن قیامی حقنہ آدیغز . فصل بر مکتوبہ ویریلان تفصیلانندن بر قسیمی روجہ آتی درج اولغشدر .
الیوم یمنہ تمز سنجاغی داخلندہ وقوعولان
حرب و قتالک مسبب یکنہ سی الی برنجی آلیک
در دنجی طاہوری پیکا شیبی جرک کل رشدی در .
بو حریف مشیرک سو کلیسی و تمز قوماندانی رفعت
بکک — اموال ملتدن غصب ایندیکندن حصہ
ویرد یکچون — دوستی اولدیفندن علی بن عبد الله
دینکری و یوز سکر وقوعانندہ باشالی آلان حریفک
مملکتی اولان عدین قائمقاملغنه کیمک امر الیر .
اولا قائمقام بولنرہ دشمن اولور . صوکرده یاییلان
مقبوضارک ساخته اولدیفندن بیچارہ تصدیق ایتمز .
مشیر باشا رفعت بکی اون بیک ریا ایچون بقیشدیر .
بونک اوزرنہ علی پاشادہ رعیه سنک کویلی بی قاسار
قاوورر . فقرا اہالی بی زنجیرلرہ اورر . حبس ایدر .
صوکرہ کلیر ضابطان پاشندہ بک چوقاقور . آبدست
آبرشافی نمازی قیلار .

یارہ طوبلانور . دودلرہ بولک دیلور کیدر . فقط
ایاق امری کلیر کیمسہ یہ بر بارہ ویرنر . مذکور
اون بیک ریا مطلقا مشیرک خزینہ خصوصہ سنہ
کیر دیکنہ شہہ یوقدر . اگر خزینہ یہ کیرمش ایسہ
یکچہ تحقیقات ایچون کیدن بیاض صاریقلر باقصورار
اولہ بر واردات بولہ یلیرلری ؟

یوندن صوکرہ رشدی ملعونی اعشار حوالہ سی
مشالہ سنہ قاریشر ۳۰۸ وقوعانندہ عسکریمزی
زیادہ سیلہ تائف ایندیر دیکنہ مکافات اب وجبہ شیخ
المشاخی تمین اولنان عبد الواحد ملعونہ بردلور
سوز سولر . (بو عبد الواحد قائم مقام رہبندہ در) .
فقط اصل حق کیندرہ محبوسدن جیقان علی ضعافی
ناہندہ بر ذانک ایدوکی عربلر یاییلہ باقیلہ نقل ایدیور
لر . و تمز اہالیسک بحق مدح ایندکلی و حقیقہ
مدحہ شایان اولان تمز وجواری شیخ المشاخی عبد
الوارشہ بر درلو سولر . حالی بوئر التزام مشالہ
سندن ورشدینک یوزندن بربر لرلہ حربہ طویشیر
لر . فقط بوکر ناردہ العقدہ و سیانہ جوارندہ اصل
جمدی دہ باشالایان یو حرب . یوقارودہ کی یرلر دہ
زیادہ لشمش عربلر بوسفر ال بر لکیلہ دوست
دشمن دیمہ یوب عساکر نصر قائم ایلہ محاربہ ایدیور
لرمش ! ازجلہ برنجی بلوکل ملازم ناینبی کارووزر
طلاغلی یوسف اغانی اولدیر . مشار .

مار قضاسی جوارندہ مشیرک اوینہ دودلرہ
خزینہ کتورن افراد عسکریمز باشلرہ مأمور تمین
اولنان الی ایکنجی الایک در دنجی طاہوری کاتب
معاونی محمود اقدی بی اولدیروب بارہ بی آلمش .
بنہ ذمار طرفلرندہ شیخ مقداد نام ذات حکومتک
ظلمنی کوزلجہ یانلردن اولدیفندن شدتی محاربہ لر
یایور .

وقتیلہ صنعا دہ محکمہ شرعیہ دہ بولنان یاخود
مفسق وکیل اولان صنعالی سید محمد حیدالین
کہ ترکلمیاسندہ کاوور امام نامیلہ معروفدر بوذات
شریف حکومتدہ شریعتہ باقہ دقلری ایچون یزدن
فرار ایش و ۳۰۸ وقوعانی جیقارمش . بش آتی
طاہور باطیرمش . تشکارتی کمال آلمش بر قاج
طوب بیلہ آلمش بر ذاندر . ترکیمنی بک کوزل تکلم
ایدر دیم خطا ایتم .

بودفہ دہ حجازک مفتاحی دیمک اولان غفل
جیمندہ بر طاہوری کاملا محو ادوب ایکی عدد طوب
ایلہ طاہورک تشکارتی کاملا آلمشدر . وصنعا دیوار
لرندہ کی مقاتلہ دہ الی التمش تشک قرائش افراد
شاهانہ دن ایکی بوزی متجاوز ثلث وقوعولمش .
الیوم صنعا اہالیسی عدنہ کثرلہ هجرت ایدیورلر .
زنکینی سسزجہ بریرہ صوقیلور . فقراسی مدار
تعیش ابتدائی اولقی اوزرہ الہ براب آوب حاللق
ایدیور .

حافظ رضہ اسلام دہ ادعا ایدن خلیفہ ملیونار جہ
سودان مسلمانلری مصرلی مسلمانلرہ قیدیر لدینتی
کور یور دہ نہ یاییورسک دیہ مسیلرینہ قارشی
بر سوز سویابہ مدیکی الجاآت زمانہ بولہ اقتضا
ایدیور کی تاویلارہ قائلشان بر طاقم جہالہ عجبا
صرف ظلم حکومندن ناشی قیام ایدن یمن اہالی
مسلمہ سی ینہ مسلمانلرہ بارادہ خلافتینہای محو
ایدلکدہ اولدینتی ایشدکلی زمانہ کی تاویل
بولنہ چالیش چقدر ؟ لکن بو حقیقت میداندہ .
هر وقت ظیروہ تاویل کتور مز .

صنعا دن هراصافی هجرت ایدیور . روسجقلی
شکرچی حاجی محمد اوستہ عساکر شاهانہ یہ ویردیک
رمضان رجلی بدلی اولان (۲۸۴۰) غروشلق سند
مخصوصنی لوازم دائرہ سندن آلمدیفندن بیچارہ
بش یوز غروش مقابلندہ صانہ رق عدنہ هجرت
ایمکہ مجبور اولمشدر .

﴿ یمن قیامی ﴾

« بالقان » غزہ سندہ کورلشدر .

کرید دن مکتوب

﴿ شرقدہ آفت ﴾

آمان الله ! نہ مدھش بلا ؟ آجلق ، صوسزلق !
بودہ برشی دکل آہ ! آہ ! . . . محررک ظلم ، ظلم !!
آمان الله مسلمان دکلر ؟ مسلماننی اونوتدیسق
رک دہ دکلر ؟ ترک دہ دکلرک ای مسلمان ! ای
ترک ! ای عثمانی اولادلری انسان دہ دکلر ؟
سویلیک دکلر ؟ فصل ، فصل یازیم ؟ دوغرو
سویلہ سم دیلی کہ یورلر ، اکری سویلہ سم
اسلامیتہ یاقیشمز ، غزہ کرلہ هیچ اولاسزہ محرر
بک ! بزم کی معنا ، مادہ ظلم و مصیبت دالغہ لری
آرہ سندہ یوارلغندہ اولان قردا شلریمز سر حقیقی
آکلا نیکر !

جزیرہ مزیک خراب ! اہالی اسلامیتہ نک آدی
یوقدر جسمی ایسہ هیچ قالمیدی . حکومت دیہ
طایندیمز بر باب عالی واردی ، باشیمز ، صانکی
روم اختلالیلرینک بلاسی یتشیمور مش کی بر
اسماعیل بک مسط ایتدی . شیطاندن ، غفریتدن
صورتیز ، منکر نکردن قورقوج برشی ! . . . !!
آہ حالیمزہ آہ . . . !!

خلیفہ یہ متعبد رجائاملر ، استرجا مناملر کوندر
دک ! ! آکلا میوزرک ، عجبا دنیا دن اسلامیت دہ می
قالتدی ؟ . . . خلیفہ دہ بو اسماعیل بکی ہان بورایہ
کوندردی . حالیمزی ققتیش ایدہ جک بردہ جاسولق
ایدہ بور .

برکت ویرسون کہ (عثمانی اتحاد وترقی جمعیتہ)
آجیدینی (کرید) اعانہ سیلہ بر چوق عالیہی آجلقدن
قورتاردی . یوقسہ آجلق بلیمسنہ قربان اولہ جقدق .
(عثمانی اتحاد وترقی جمعیتی) ندن مأمورا کوندر
یلان و بارہ لری فقیر و فقرا یہ توزیع ایدن ذات ؛
ذات عالیلرینی بک مدح بیور مشاردی . ذات سزک اسکی
غزہ کرک رفقا و محررلرندن ایش . آنک ایچون
شواوق بوسلہ بی یازہرق ہم [بالقان] کرکی تبریک ،
ہم دہ بعد مالانسان و اسلام اولقی ملا سہیلہ باشمزہ
کلان فلاکت حاضرہ نک مسبب یکنہ سی بر تفصیل
آکلاتق بولنی آجق ایستہ دیکمدن فریاد و فغان ایلہ
سوزہ باشلادینمی عفو ایچون نیاز طلب ایدرم .
کریدلی بر مسلمان

— قانون اساسی —

« بالقان » جریدہ سی زوسجقدہ ہفتہ لی اولقی
اوزرہ موقع انتشارہ یکیکجہ وضع ایدلش و مندرجاتی

ملت عثمانیه نك و خصوصاً امت محمدك شو صولك سته لرده اوغرا ديني فلاكتدن ناشي مظلومين نامنه فرياد و عالم انسانيت واسلايتدن استمداد ايلمكده بولنش اولديقتدن محمري احمد زكي بك ائندي بي بالخاصه تبريك ايدر . و منافع عثمانيه واسلايه ايجون امثالك تكثيري جناب حقدن تقي ايلرز .

[*] منظومه

گوردك وطني اسير آفات
ظالمه ائمه دك محاشات
چكده نجه ناروا مجازات
فترات

اولدي بزه مقصد و مكافات
حریت ، اخوت و مساوات

برقائلي بي كورمه دن حكمران
اهون كور و نورمزار نيان
خاتلمه چيكنه نيلى قى قرآن [*]
فترات

اولدي بزه مقصد و مكافات
حریت ، اخوت و مساوات

حق سون اتحاد باقسين
آتي بي عدالته ير اقسين
كوز ياشلري ال ويرر قان آقسين
فترات

اولدي بزه مقصد و مكافات
حریت ، اخوت و مساوات

و الله اعلم

امامت و خلافت رساله مسند

• ما بعد •

بو قولنر اقوال امتدن خارج اولماز . بلكه اقوال امتك بر قولني اختيار و اوقولك محنتي حجت قاطعه ايله اثبات ايتش اولور . و بو صورتله شوال اول دنخي مندفع اولور . سوال ثاني به كلنجه بوده مندفعدر . زير امترضل طرفندن ذكر اينديكمز و جوهك هبسي ضعيف اولوب بزم كندى مدعائى اثبات صددنده آيان ايلديكمز دليل ايسه برهان قاطعدر . بونكله برابرز معترضل طرفندن ذكر اينديكمز وجهله آلتر دن دهاقوى و جوه ايله ده معارضه ايدرز .

[*] (ماش) اولقي اوزره سويلنلشد .
[**] (ياخود) مائتوده . ملت آغلاور قان

اولا — اهل حل و عقد اولان علما و مجتهدين اجماع اينديلكه اكر امرا و سلاطينك امر اينديلكرى شيك حق و صواب اولدينى دليل ايله معلوم اولورسه اوزمان آلتره اطاعت واجب اولور . بو دليل ايسه يا كتاب يعنى قرآن و يا خود سندر . ايندى امرا و سلاطينك امر اينديلكرى شيك حق و صواب اولدينى كتاب و سنت ايله معلوم اولدقد آلتره اطاعت واجب اولنجه بو اطاعت كتاب و سنته و الله و رسولنه اطاعتدن آيرى برقم اولماز . بلكه آنده داخل اولور . زوجنك زوج و والدك و الدينه تلميذك استاذه اطاعتى آنده يعنى الله و رسولنه اطاعتده داخل اولدينى كي بناء عليه « اطيعوا الله و اطيعوا الرسول » بيورلقدن صوكره و اولو الامر منكم بيورلمنه لزوم قالماز . اما اكر بز اولو الامر اهل اجماعه حل ايدرسك آلتره اطاعت الله و رسولنه اطاعتده داخل اولماز . چونكه : بعضاً اجماع امت بر حكم شرعي به دلالت ايدركه كتاب و سنتده او حكمه دلالت بولماز . بو تقدير جهه شوقسى يعنى : اولو الامر اطاعت قسمي الله و رسولنه اطاعت قسملردن آيرى قسم قيلمق ممكن اولور . بو ايسه (شائبه تكرار دن خالى اولغله) اولي و راجحدر .

ثانياً — « و اولي الامر » قولى امرا و سلاطينه حل ايدركه . و بحد آيت كريمه ده مشروط داخل ايتضا ايدركه يعنى : نظم كريم « و اولو الامر منكم ان كانوا مع الحق » تقديرى اولقي لازمكدر . زيرا اكر امر حق الزام ايدرو حق و صواب اولان شي اير اير لايسه او وقت كنديلرينه اطاعت واجب اولور . حالبوكه بز بو قولى اهل اجماعه حل ايدرسك يعنى : اولو الامر دن مراد اهل اجماعدر ديرايسك آيت كريمه ده بويله بر شرطى ادخال و تقديره لزوم قالماز . آيت كريمه بي ممكن اولدنجه تقديرات و مخذوقاتن مصون و محفوظ قيلمق ايسه اولي و راجحدر .

ثالثاً — الله و رسولنه اطاعت قطعياً واجب اولدينى كجي بزم عندمزمده اهل اجماعه ده اطاعت قطعياً واجبدر . حالبوكه امرا و سلاطينه اطاعت قطعياً واجب دكل بلكه آلتره اطاعت اكثراً حرامدر . چونكه آلتر اكثراً انحق ظلم ايله امر ايدرك . واقما بعض موادده يعنى امر اينديلكرى شيك حق و صواب اولدينى تقدير جهه آلتره دنخي اطاعت واجب ايسه ده بو وجوب بر ظن ضعيفه مبتددر . بناء عليه آيت كريمه ده كي اولو الامر اهل اجماعه حلى اولي و راجحدر . چونكه جناب حق رسول ايله اولو الامر اهل لفظ واحد ده جمع ايدرك يعنى هرايكسینه ده اطاعت واجب اولدينى بر جمله ده

درج ايليرك « و اطيعوا الرسول و اولو الامر منكم » بيورمزدى . اويله ايسه « الرسول » لفظه مقارن اولدرك ذكر اولتان « و اولو الامر » لفظي معصومه حل فاجر و فاسقه حملدن اولي و راجح اولدي . رايماً — امرا و سلاطينك ايشلري علمانك فتوالرينه متوقف اولديقتدن حقيقت و نفس الامر ده علميه امراء الامر در . بناء عليه اولو الامر لفظي علميه حل اولي و راجحدر . رافضيلرك ديدكلى كجي بوراده كي « و اولو الامر » لفظي ائمه معصومه به حل ايتك دنخي بروجه آتى و جوه نكله به بناء غايت ببيددر .

وجه اول — بالاده ذكر اينديكم وجهله ائمه معصومينه اطاعت آنلري بيلمك و كنديلرينه وصلت و مقارنته مقتدرن اولقي ايله مشروطدر . بناء عليه اكر ائمه مذكور به بي بيلمه دن اول آلتره اطاعتى حق تعالى اوزر بزمه واجب قيارسه بو تكليف تكليف مالا يطلاق اولور . و اكر بز آنلري و مذهبلري بيلديكمز وقت كنديلرينه اطاعتى بزم واجب قيارسه بو حالده ده شو ايجابك برشي ايله مشروط اولمى لازم كلور . يعنى نظم كريم « و اولو الامر منكم ان كنتم عارفين بهم » تقدير بزمه اولقي ايجاب ايدر حالبوكه « اطيعوا الله و اطيعوا الرسول » قولى بويله بر قيد ايله مقيد اولمايدقتدن آلتره معطوف اولان « و اولو الامر منكم » قولنك دنخي بر قيد ايله مقيد اولوب معلق اولمى اقتضا ايلر .

وجه ثاني — جناب حق بزم اولو الامر اطاعتى امر ايندي اولو الامر ايسه صيغه جمعدر حالبوكه رافضيلر عندنده بر زمانده آنحق بر امام اوله بيلور . اكر جه جمع لفظي « تعظيم ايجون » فرد واحد حل و اطلاق ممكن ايسه ده بوده خلاف ظاهردر .

وجه ثالث — جناب حق « و اولو الامر منكم » قولن صوكره « فان تنازعتم في شئ فردوه الى الله و الى الرسول » بيوردي . اكر اولو الامر دن مراد « امام معصوم » اولسه ايدى . « فردوه الى الامام » بيور ايدى . اويله ايسه آيت كريمه بي بزم ذكر اينديكمز وجهله تفسير ايتك يعنى بوراده كي اولو الامر دن مراد اهل حل و عقد اولان مجتهدين عظام حضراتك مجموعيدر ديك حق و صواب اولدينى تحقيق ايلدي .

• ما بعدى وار •